

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان خراسان رضوی

-
- عنوان پروژه: اثر تزریق داخل تخم مرغی و مصرف آبی پروبیوتیک پروتکسین بر عملکرد، پاسخ ایمنی و جمعیت میکروبی روده جوجه‌های گوشتی
  - شماره مصوب پروژه: ۹۸۰۵۱۱-۰۳۹-۱۳-۴۳-۲۴
  - نام و نام خانوادگی مجری مسئول: (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد)
  - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: علی رضا حسینی نامقی
  - نام و نام خانوادگی ناظران:
  - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
  - نام و نام خانوادگی همکاران: رضا زرقی - محمد نوروزی ابدال آبادی - داریوش بابازاده - رضا بخشعلی نژاد
  - محل اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش جهاد کشاورزی خراسان رضوی
  - تاریخ شروع: ۱۳۹۸/۹/۱
  - مدت اجرا: ۱ سال و نه ماه
  - ناشر:
  - شمارگان (تیراژ):
  - تاریخ انتشار:
  - این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۹ با شماره ۶۰۵۶۶ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
  - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده:

آزمایشی به منظور بررسی اثر تزریق داخل تخم مرغی و مصرف آبی پروبیوتیک پروتکسین بر عملکرد، پاسخ ایمنی و جمعیت میکروبی روده جوجه‌های گوشتی انجام شد. برای این منظور تعداد ۴۰۰ قطعه جوجه گوشتی سویه راس ۳۰۸ (مخلوط دو جنس) در ۱۶ واحد آزمایش با ۴ تیمار و ۴ تکرار و ۲۵ قطعه جوجه در هر تکرار توزیع شدند. این آزمایش به صورت فاکتوریل ۲×۲ در قالب یک طرح کاملاً تصادفی انجام شد. عامل اول در دو سطح (بدون تزریق و تزریق ۰/۲ میلی لیتر پروبیوتیک پروتکسین مایع در داخل تخم مرغ در روز ۱۸ جنینی) و عامل دوم در دو سطح (بدون مصرف و مصرف ۱ میلی لیتر در لیتر پروبیوتیک پروتکسین در آب آشامیدنی در کل دوره پرورش) اعمال شد. نتایج نشان داد تزریق یا عدم تزریق درون تخم مرغی پروبیوتیک اثری بر مصرف خوراک نداشت. تزریق درون تخم مرغی پروبیوتیک باعث افزایش معنی دار وزن جوجه‌های گوشتی و بهبود ضریب تبدیل غذایی در سن ۴۲ روزگی شد؛ هرچند مصرف آبی پروبیوتیک موجب کاهش ضریب تبدیل غذایی در فاصله ۱ تا ۲۱ روزگی شد، اما در دوره ۲۲ تا ۴۲ روزگی اثری بر صفات تولیدی نداشت. مصرف پروبیوتیک بر درصد اجزای لاشه تأثیر معنی داری نداشت؛ تنها وزن بورس با مصرف آبی پروبیوتیک افزایش یافت. مصرف پروبیوتیک هر چند باعث بهبود جمعیت لاکتوباسیلوس‌ها و کاهش جمعیت اشرشیاکلی در ۲۱ و ۴۲ روزگی شد، اما فقط تزریق درون تخم مرغی پروبیوتیک باعث کاهش جمعیت اشرشیاکلی در روده جوجه‌های گوشتی شد. به طور کلی نتایج این آزمایش نشان داد که تزریق درون تخم مرغی پروبیوتیک پروتکسین در بهبود صفات عملکردی جوجه موثر است و همچنین تزریق و مصرف پروبیوتیک بر کاهش باکتری‌های مضر (اشرشیاکولی) در دستگاه گوارش موثر است.

کلید واژه‌ها: جوجه گوشتی، پروبیوتیک، عملکرد، تزریق درون تخم مرغی